

1. Rezoluce ze setkání v Budapešti

V Budapešti se ve dnech 1. a 2. 7. setkali zájemci o zřízení nezávislého evropského shromáždění pro mír a demokracii. Setkání se zúčastnili převážně aktivisté mírových hnutí a humanitárních organizací ze zemí západní Evropy a také zástupci nezávislých iniciativ z východoevropských zemí. Účastníci schválili v průběhu setkání mimo jiné také text rezoluce, odsuzující postoj čs. úřadů, které zabránily Jaroslavu Šabatovi a Ruth Šermové v účasti na setkání. Rezoluce také vyjadřuje rozhořčení účastníků budapeštského setkání nad odsouzením vydavatele samizdatového časopisu Vokno Františka Stárka na dva a půl roku vězení. Rezoluce obsahuje rovněž protest proti věznění Petra Cibulky stíhaného pro šíření nezávislé kultury a proti trestnímu stíhání Petra Pospíchalů; oběma hrozí trest vězení od tří do deseti let.

2. Otevřený dopis účastníkům "Karavany míru"

Dne 4. 7. zaslaly některé čs. ~~iniciativy~~ nezávislé iniciativy otevřený dopis účastníkům "Karavany míru". Na této akci se společně podílí osm divadelních souborů z různých evropských zemí, které společně cestují po Evropě a pořádají nekonvenční divadelní představení pro diváky v různých evropských velkoměstech. Otevřený dopis zaslaly společně Charta 77, NMS, České děti, Společnost za veselejší současnost. Nezávislé iniciativy účastníkům této ojediné ~~akce~~ kulturní akce mimo jiné píší: "Považujeme za svou povinnost připomenout vám, že se situace v naší zemi dost liší od situace v ostatních zemích, které jste navštívili či navštívíte. Domníváme se, že základní podmínkou míru mezi národy a mezi vládami je mír uvnitř jednotlivých společností a mír mezi vládami a občany. A právě tato podmínka není dnes v Československu bohužel splňována, protože naše vláda, ačkoli oficiálně vyhlašuje pravý opak, má k mnoha autentickým projevům veřejné vůle přezíravý vztah a mnohé z nich přímo potlačuje." Nezávislé iniciativy v otevřeném dopise dále připomínají případy Ivana Jirouse, Petra Cibulky a Františka Stárka, kteří jsou vězněni za šíření nezávislé kultury. Dále zmiňují podmíněné odsouzení herečky Vlasty Chramostové a uvádějí perzekuce proti členům brněnského Divadla na provázku Evě Vidlařové a Petru Oslzlému, kteří se Karavany míru nemohli zúčastnit - Eva Vidlařová byla v době jejich příprav vězněna, zatímco Petru Oslzlému byl odebrán cestovní pas. Závěrem svého dopisu nezávislé iniciativy píší: "Naše vláda časté a ráda mluví o jednotě evropského domu, ale zároveň toho, kdo chce tuto myšlenku promítat do praxe a šířit po evropském domě, zamyká v jeho čs. bytě."

3. Společný dopis nezávislých iniciativ předsedům vlád zemí Varšavské smlouvy

Celkem deset čs. nezávislých iniciativ odeslalo dne 3. 7. otevřený dopis předsedům vlád a poslaneckým sněmovnám Bulharska, Maďarska, NDR, Polska a SSSR. Tématem dopisu je intervence vojsk těchto zemí do Československa před 21 lety, 21. srpna 1968. Signatáři dopisu soudí, že vojenským zásahem ze srpna 1968 bylo hrubě porušeno ustanovení článku 1 Mezinárodního paktu o občanských a politických právech, který vyjadřuje právo všech národů na sebeurčení. Signatáři otevřeného dopisu, jimiž jsou představitelé Charty 77, DI, NMS, KPP, MKJL, ČSHV, HOS, SPUSA, ČD a KULP, soudí, že závěrečný akt z Helsinek zavazuje vlády, jimž je dopis adresován, ke zrevidování jejich postoje k srpnové invazi. "Od helsinské konference uplyne 14 let a vy jste dosud nic takového neučinili. Slova o společném evropském domě mají jak trhlínu v samých základech," píší nezávislé iniciativy, které na závěr svého dopisu žádají, aby okupační vojska z Československa odešla. "Nána zasazená v roce 1968 nejen Československu; ale i mezinárodnímu právu je", jak píší nezávislé iniciativy, "dosud živá".

4. Ohlášení veřejného shromáždění v Predmieru

Signatář Ch 77 a člen HOS Tibor Novotka ohlásil MNV v Predmieru v okrese Žilina, že se dne 21. 7. v 17 hodin v této obci uskuteční veřejné shromáždění ke 109. výročí narození M. R. Štefánika.

5. Vyhoštění Roberta Normana

Dne 3.7. opustil Československo druhý tajemník politického oddělení velvyslanectví USA v Československu Robert Norman, který byl FMZV prohlášen za nežádoucí osobu. Podle informací, které má naše agentura k dispozici, je vyhoštění Roberta Normana pravděpodobně odvetou za nedávné vyhoštění čs. důplomata Feigla z USA, který byl americkými úřady obviněn ze špionáže. Je charakteristické, že byl vypovězen právě Robert Norman, jehož posláním bylo sledovat oblast lidských práv a humanitárních otázek týkajících se československých občanů. Jediným zdůvodněním, které čs. úřady poskytly, bylo obvinění, že se Robert Norman aktivně účastnil nepovolených demonstrací.

6. Jiřímu Hájkovi odebrán cestovní pas

Dne 4.7. odebraly orgány SNB bývalému mluvčímu Ch 77 Jiřímu Hájkovi cestovní pas. Toto rozhodnutí odůvodnily zatím pouze ústně, a to tak, že se Jiří Hájek při svém dvouměsíčním pobytu v Norsku, z něhož se před několika dny vrátil, svými rozhovory pro sdělovací prostředky a svou účastí na sjezdu Socialistické internacionály dopustil porušení státních zájmů. Jiří Hájek se proti tomuto perzekučnímu rozhodnutí správy pasů a víz hodlá odvolat.

7. NMS píše mírovým hnutím a organizacím

NMS informuje mírová hnutí a organizace o tom, že dne 31. července uspořádá v 17 hodin v Praze na náměstí Míru demonstraci proti tomu, že jsou v Československu vězněni odpěrači vojenské služby z důvodů svědomí, a aby byla uzákoněna možnost náhradní civilní služby. NMS zároveň vyzývá mírová hnutí k tomu, aby ve stejnou dobu před čs. velvyslanectvím tyto požadavky podpověly.

8. Občané podepisují petici Několik vět

Počet signatářů petice nazvané Několik vět dosáhl dne 5.7. počtu 3500. Lidé z celé republiky se k petici spontánně hlásí i přes kampan, jakou proti této petici organizují oficiální sdělovací prostředky. Podle Václava Havla, jednoho z organizátorů petice, se kampaní sdělovacích prostředků nepodařilo občany zastrážit a zastavit tak sbírání podpisů. Signatáři petice se mohou obrátit na jednu z následujících adres: Stanislav Devátý, Revoluční 1285, byt 312, 760 00 Gottwaldov, Václav Havel, Engelsovo nábřeží 78, 120 00 Praha 2, Jiří Křížan, ~~KM~~ Navrátilova 16, 110 00 Praha 1, Saša Vondra, Trojanova 1, 120 00 Praha 2, Petr Pospíchal, Arbesova 6, 638 00 Brno.

9. NMS a MKJL podporují petici Několik vět

Zástupci NMS a MKJL vydali společné prohlášení, kterým vyjadřují podporu petici Několik vět. "Nesouhlasíme s nepřátelskou reakcí československých sdělovacích prostředků, neboť jako míroví aktivisté jsme zásadně pro nekonfrontační řešení. "V prohlášení jsou rovněž uvedeny adresy mírových aktivistů jimž je možno také doručovat podpisy pod petici. Jsou to: Hana Holcnerová, Ježkova 7, 638 00 Brno, Hana Marvanová, Vrchlického 96, 150 00 Praha 5, Stanislav Penc, Vycpálkova 972, 149 00 Praha 4, Tomáš Tvaroch, Dobrovodská 82, 370 06 České Budějovice.

10. Další demonstrace ve Stromovce

Dne 5.7. v 17 hodin se v pražském parku Stromovka konala již třetí demonstrace proti poškození tohoto parku chystanou stavbou silniční magistrály. Demonstrace se zúčastnilo asi 150 lidí. Mezi demonstrujícími se objevil transparent s nápisem "Nechte stromy žít". Přítomní skandovali hesla: "neberte nám Stromovku", "v jednotě je síla", "zruště projekt". V průběhu demonstrace bylo zadrženo asi patnáct lidí, kteří byli předvedeni na okrsek VB v PKOJF. Příslušníci StB Štěpánek a Motto se při výsledcích dotazovali především na petici Několik vět a vyhrožovali stíháním pro přečin proti veřejnému pořádku. Další dva účastníci byli zadrženi a odvezeni neznámo kam. Známá nám nejsou ani jejich jména. Manifestující se při rozchodu dohodli, že o týden později, tedy 12.7. v 17 hodin se ve Stromovce sejdou ~~znovu~~ znovu.

11. Setkání v Budapešti

Jak jsme již informovali ve VIA CS 040, bod 1, uskutečnilo se ve dnech 1. a 2.7. v Budapešti setkání zájemců o zřízení nezávislého evropského shromáždění pro mír a demokracii. Toto setkání pořádala Síť pro dialog Východ-Západ. Nezávislí aktivisté ze zemí východní Evropy společně s mírovými aktivisty a jinými zájemci ze zemí západní Evropy projednali na tomto setkání zřízení nezávislého evropského shromáždění pro mír a demokracii, které chce napomáhat sjednocení Evropy v jeden ekonomicky silný celek, v němž by měla své místo zejména myšlenka důstojného života člověka v souladu s přírodou. Toto shromáždění chce usilovat o postupnou demilitarizaci a sjednocení Evropy. Setkání se mimo jiné zúčastnili: Myry Kaldorová /END/, Mient Jan Faber /IKV/, Juliána Matraiiová /FIDESZ/, Jan Kavan /Palach Press/, Dieter Esche /Síť pro dialog Východ-Západ/, ~~Martha~~ Martha Hendersonová /Humanitas/, Joan Landy, X Jacek Czaputowitz /Future time/ a dva českoslovenští zástupci.

12. Odpověď prezidenta Karavany míru

Prezident Karavany míru Nikolas Peskine zaslal dne 5.7.1989 odpověď na otevřený dopis Ch 77, NMS, ČD a Společnosti za veselejší současnost. Ve své odpovědi mimo jiné píše: "Ujišťuji Vás o své osobní solidaritě. Kdykoli slyším o věznění, mé rozhořčení narůstá. Odvaha, kterou čtu ve Vašich řádcích, ve mne naopak vyvolává naději. Po svém příjezdu do Prahy jsem se dozvěděl o nebezpečí perzekucí, které hrozí těm mým kolegům ve Vaší zemi, kteří podepsali prohlášení Několik vět. Ubezpečuji Vás o své přátelské podpoře a slibuji Vám jí."

13. Klub Obroda podporuje Několik vět

4.7. vydal Klub za socialistickou přestavbu - Obroda prohlášení ke kampani proti manifestu Několik vět. Výkoný výbor klubu v prohlášení vyzývá své členy, stejně jako všechny občany, aby se s textem petice seznámili a veřejně podporovali jeho sedm požadavků.

14. Různé reakce na Několik vět

Petice Několik vět našla v československé společnosti zcela nebyvalou odezvu. O odezvu negativní se starají oficiální sdělovací prostředky, těm se však nedaří občany zastrábit a odradit je od podepisování petice. Dne 6.7. získala naše agentura zprávu, že petici Několik vět podepsalo také 52 příslušníků VB, mezi nimi 27 příslušníků důstojnických hodností. Několik vět podepisují i mnozí další občané, o počtu shromážděných podpisů budeme postupně informovat.

15. Petice za odpěrače

Dne 5.7. zaslalo 279 občanů otevřený dopis Federálnímu shromáždění, v němž poslance žádají, aby byl čs. právní řád uveden v soulad s mezinárodními závazky Československa v oblasti náhradní civilní služby a odpěračů vojenské služby z důvodů svědomí. Navrhují, aby při úvaze o legalizaci možnosti odepřít vojenskou službu vzalo Federální shromáždění v úvahu řadu návrhů a podnětů československých občanů, občanských iniciativ a oficiálních struktur a také zkušenosti jiných zemí v této oblasti. Signatáři otevřeného dopisu upozorňují na případy Vladana Kočího, který je již podruhé vězněn za nenastoupení vojenské služby a Jana Šubrta, který byl ze stejného důvodu odsouzen k 16 měsícům vězení nepodmíněně. "Žádáme Vás, abyste změnil současný nepřijatelný stav, kdy jsou vnitřně poctiví a důsledně mírumilovní mladí lidé zavíráni do vězení", píše závěrem svého otevřeného dopisu jeho signatáři. Další podpisy podé tento otevřený dopis mají být zasílány na tyto adresy: Jan Chudomel, Kubelíkova 11, 130 00 Praha 3, Pavel Jégl, Příborská 518, 190 00 Praha 9, Tomáš Tvaroch, Dobrovodská 82, 370 06 České Budějovice.

16. Divadelní představení na pěší zóně

Jak jsme uvedli ve VIA CS 040/89 bod 2, probíhá v Praze v těchto dnech akce "Karavana míru", již se účastní divadelní soubory z několika zemí. "Karavana míru" pořádá v různých evropských ~~zemích~~ městech nekonvenční divadelní představení formou pouličního divadla. Dne 6.7. v 17 hodin proběhlo takové představení na pěší zóně v centru Prahy. Soubor brněnského Divadla Na provázku předvedl inscenaci o Jablonové panně a zlé čarodějnicí s názvem Svět snů, v níž nakonec zvítězilo dobro nad zlem, jak už tomu v pohádkách bývá. Ve druhé části programu předvedl italský soubor Teatro nucleo několik etud na téma Velké francouzské revoluce. Některé z těchto scének byly zcela improvizované. Pouliční divadelní představení přilákalo pozornost mnoha kolemjdoucích; kromě několika set diváků byli ve větším počtu přítomni i příslušníci StB, kteří účastníky filmovali. K žádnému incidentu však nedošlo. Karavana míru pokračuje do 8.7. v PKOJF. Z Prahy se Karavana míru přesune do Berlína.

17. Společenská organizace Artfórum povolena

Dne 5.7. byla NV hl. města Prahy definitivně potvrzena registrace dobrovolné společenské organizace s názvem Artfórum. Jde o nepolitickou kulturní organizaci, jejíž činnost se má soustředit na moderní umění, jako je např. rock, jazz, scénická tvorba a na umění výtvarné. Zakladatelé Artfóra, mezi něž patří i Karel Srp, Vladimír Kouřil a Joska Skalník, požádali o povolení této organizace dne 1.6.1988. Artfórum může působit pouze na území Prahy. Podle jednoho ze zakladatelů Artfóra Karla Srpa nelze v nejbližších ~~zářijových~~ měsících očekávat rozsáhlou veřejnou činnost, protože je nutné zajistit dostatečné provozní zázemí organizace, která zatím nemá k dispozici žádné místnosti. Zájemci o činnost v Artfóru se však mohou přihlašovat již nyní, a to na adrese: Artfórum, Poštovní schránka 95, 111 21 Praha 1.

K O N E C